

orožje je nemško-židovski Schulverein in zloglasno društvo Südmarka; s prvimi bi nam Slovencem radi vsilili nemške šole, v katerih bi se naši otroci izneverili ne samo milemu slovenskemu rodu, ampak tudi sv. katoliški veri; z drugo pa hočejo slovenskega kmeta izgnati iz njegove rodne zemlje ter naseliti med nas protestantske Nemce iz „rajha“. Da je govoril g. govornik vsem navzočim iz srca, pričalo je glasno odobravanje njegovih besed.

Državni zbor.

Dne 24. februarja so se zopet sešli državni poslanci na Dunaju k posvetovanju. Našli so staro ministristvo, le nemškega ministra krajana dr. Schreinerja je ministrijski predsednik odslovil, ker je preveč hujskal proti Slovanom.

Ker so Slovani združeni v Slovanski Jednoti, katera ima vsled spretnega vodstva in velikega števila članov močan ugled, so se zbrali tudi svobodomiselnimi Nemci pod en klobuk ter si uredili Nemško-narodno zvezo. V njej je 77 svobodomiselnih poslancev, in sicer prejšnja agrarna stranka, nemško-nacionalna, nemško-radikalna in nemško-svobodomiselnna stranka. Vodil bo zvezo imenoma baron Chiari, v istini pa kričalec Wolf.

Davek na vino.

Ker še finančni minister Bilinski, katerega je pri lanskem boju tako skrbno varovala Plojeva strančica v državnem zboru, vedno preti z davkom na vino, zbrali so se dne 25. februarja zastopniki vinogradnih krajev na posvetovanje, kako se boriti proti ministrom nakani in onemogočiti davek. Izvolil se je v to svrhu poseben odbor, kojega predsednik je nižjeavstrijski deželni poslanec Mayer, podpredsednik načelnik Kmečke zveze, Roškar.

St. Lenart v Slov. gor.

Po celi slovenski deželi je šel zadnji čas glas o nezasišanem napadu, ki ga je izvršil učenec nemške šulterajnske šole Bela na učenca ondotne slovenske šole. Govorec dokaz, da se slovenski otroci v nemških šolah, v katerih ne razumejo jezika, ne morejo nič naučiti, se materij na vzgojiti. Poslanec dr. Korošec je spravi ta predlog tudi v soboto, dne 26. svečana v državni zbor.

Poslanec Pišek.

V brambovskem odseku je 25. svečana poslanec Pišek navedel pritožbo, da se pri 47. pešpolku v Gorici s Slovenci surovo postopa, da se jih je že več usmrtilo, in zahteval, da se uvedejo gospodarski tečajji (podučni kurzi) ter se pri vojaških oskrbovalnih skladiščih več od proizvajateljev kupuje, se za kupovanje določi daljši čas, in priporočal, da se zadruge v Račjem več pozornosti daje, ki je v stanu, s kmeti s potrebnim blagom zalagati skladišče v Mariboru.

Vinski davek.

V torek, dne 1. marca je finančni minister res vložil v zbornici zakonski načrt za novi davek na vino. Za hl vina bi se moralo plačevati 4 K, za hl vinskega mošta 3 K 60 vin., za hl vinske brozge 3 K, za hl sadjevca in sadjevega mošta 1 K. Prosto davka je vino, ki se popije doma, ki se rabi za pridelovanje jesiha in žganja. Obdačilo se bo samo vino, ki pride v množini nad 50 l v promet.

Protiv davku na vino.

Slovenski klub se je posvetoval o davku na vino in sklenil soglasno ogorčenje proti nameravanemu novemu davku. Klub bo storil vse, da načrt ne postane postava.

Proračun in novi davki.

V soboto, dne 26. februarja je zbornica dovolila pobiranje rekrutov. V torek nato se je začelo novo čitanje proračuna in novih davkov. Po prvem čitanju ni glasovanja, ampak se predmeti odkažejo brez glasovanja odsekom. Pri prvem čitanju nastopajo govorniki le v toliko, da že naprej pokažejo svoje stališče nasproti vladnim načrtom.

Razprava o proračunu in novih davkih se nadaljuje.

postaviti v boj proti trpkim, nemili usodi; če pa spoznamo, da v obupnih zadevah, v katerih se nahajamo, nobena človeška pomoč nič ne izda, tedaj se z zaupanjem obrnimo do Tistega, kateri je po čudežu rešil dotični romarici iz roparskih rok, ter ju končno zdravi pripeljal na dom svojih starišev, in trdno sem prepričan, da bode Bog rajši storil čudež, kakor pa nas ne uslišal ter nas prepustil okrutni nesreči!

In tako se je ta povest previkrat javno pripovedovala v cerkvi iz prižnice ter se kmalu raznesla, kakor se razlije povodenj, po vseh bližnjih in daljnih krajih, in kamor je prišla, povsod je vzbudila veliko zanimanje med ljudstvom, katero je ohranilo povest o tej romarici, rešeni na čudežni način — do današnjega dne. Tako je prišla ta povest tudi do nas, kjer sem jo skušal s svojim nezmožnim peresom popisati, ter jo podati cenjenim bralcem. Podam tedaj prijazno bralcem to povest s prošnjo, da ne kritikuje prestrogo mojega malenkostnega dela glede na logiko in besedoslovje; kajti jaz sem priprost človek, a pisatelj nisem.

Politični ogled.

— **Hrvaško.** Položaj na Hrvaškem je vse prej nego prijeten. Nova ogrska vlada dela z vsemi sredstvi na to, da se Hrvaška popolnoma podvrže brez-pogojni nadvladi Ogrske. Najbrž dobi tudi volilno reformo, po kateri bo število poslancev omejeno na 88. Od teh pa naj bi pripadlo po spretno razdeljenih volilnih okrajih 43 Srbom.

— **Balkan.** Med Turčijo in Bolgarijo vladajo zelo napete razmere. Turki pozivljajo svoje rojake v Rumelijo, Bosni in Hercegovini, da se iz teh dežel izselijo in se naselijo v Macedoniji. Vlada je izdala velikansko svoto za podpiranje teh naseljencev. V Rumeliji se nahaja 40.000 mož bolgarskih čet, ki so oboroženi kakor v vojski. Minole dni je prišlo celo do malih bojev med turškimi obmejnimi četami in Bolgari.

— **Grška** stoji pred meščansko vojsko. Kralj Jurij se je že hotel odpovedati prestolu, a na nujno željo svojih sinov in drugih evropskih vladarjev je sklenil vstrajati na svojem mestu.

— **V Belgiji** se vršijo meseca maja volitve. Katoličani tokrat žal niso tako edini kakor drugokrat. Dosedaj so imeli v Belgiji katoličani večino. Liberalci in socialisti se bodo pri volitvah podpirali. Tembolj bi imeli katoličani vzrok, da so edini.

— **Angleško.** Sedanja liberalna vlada se nahaja v hudih stiskah. Sama nima večine, ampak je navezana na pomoč Ircev in delavske stranke. Sprva se je zdelo, da bo vlada takoj padla. Vendar pa je možno, da se bodo stranke sčasoma sporazumele. Boj proti gospodski zbornici, ki se je pred volitvami toliko naznanjal, bo najbrž izostal in s tem je glavna težkoča odstranjena.

Mala politična naznanila.

Dne 25. svečana: V Italiji je ministrijski predsednik predložil državnemu zboru obširen načrt za razne spremembe posebno glede brambe dežele in za spopolnitev šolstva. — Na Pruskem se sedaj v deželnem zboru bje boj radi volilnega reda. Socialni demokratje z vso srditostjo pobijajo predloženi volilni red in prireajo velike protestne shod, na katerih je že tekla delavska kri. — Na Ogrskem vlada sedaj izjemno stanje. Po nekaterih okrajih so okrajni zastopi sklenili ne pobirati davkov, tudi rekrutov ne dobi vlada.

Dne 26. svečana: Na Dunaju se je danes vršilo ustanovno zborovanje nove nemške napredne zveze. — Zunanji minister grof Aehrenthal je dospel včeraj v Monakovo, kjer je bil sprejet od princ-vladarja. — Francoska zbornica je sprejela določbo, da se ima dohodek iz povzanih davkov od dedščin porabiti za pokojnine delavcem.

Dne 27. svečana: Srbski kralj Peter poseti koncem marca ruskega carja. — V političnih krogih se trdi, da bo ogrski državni zbor, ki je bil do 24. sušca odgođen, sklican že 22. sušca in bo takoj nato razpuščen. — Zunanji minister grof Aehrenthal se je danes vrnil na Dunaj.

Razne novice.

* **Mesto učiteljice** je razpisano na trirazredni ljudski šoli v Gor. Polskavi. Prošnje se morajo vložiti do 31. sušca pri okrajnem šolskem svetu v Gor. Polskavi. Dokazati se mora zmožnost obeh deželnih jezikov.

* **Imenovan** je za učitelja risanja na mariborskem učiteljskem okrajni šolski nadzornik Josip Schmoranz.

* **Poslanec dr. Ivan Benkovič** je nastopil daljši dopust, katerega bode prebil v Celju. Sej državnega zbora se more udeleževati le v najnujnejših slučajih.

V Ljubljani je bil dne 25. t. m. posvečen v mašnika gospod Jakob Kotnik, doma na Črešnjevem pri Slov. Bistrici. Mladi novoposvečenec odide v Rim na zavod del'Anima, kjer bo nadaljeval svoje studije.

V Gradcu je bil promoviran doktorjem prava član Zarje Jesenko. Mlademu gospodu doktorju iskreno čestitamo.

Tečaj za župane in občinske tajnike se vrši v Mariboru v času od 14. do 16. marca 1910 v dvorani Katoliškega delavskega društva, Flössergasse št. 4. Začetek v ponedeljek dne 14. marca ob 8. uri zjutraj. Vspored: 1. Delokrog občine. 2. Občinski volilni red in občinski red. 3. Socialne naloge občin. 4. Nova kužna postava. 5. Razmerje občine do okrajnega zastopa in deželnega odbora. 6. Občinski predstojnik — policijski organ. 7. Dopisovanje z uradi, sestava računov. 8. Občine in — delo narodne obrambe. 9. Lovski zakon. 10. Odpis davka po uimah. 11. Sodnijsko-sirotinske zadeve. 12. Domovinska pravica v občini. Poleg teoretičnih predavanj se bodo dajala navodila za praktično delo, sestavljale razne pismene vloge itd. Predavali bodo gospodje državni in deželni poslanci župan I. Roškar, župan F. Pišek in dr. Korošec, odvetnik dr. J. Leskovar, nadrevizor VI. Pušenjak in občinski tajnik Ivan Zupanc. Kdor se želi tečaja udeležiti, naj to prav kmalu javi Slov. kmečki zvezi v Mariboru.

Osrednja S. K. S. Z. je imela dne 20. februarja v Ljubljani svoj občni zbor, na katerega je do-

šlo mnogo udeležnikov. Obširno je govoril na tem zborovanju predsednik Zveze dr. Krek, ki je očrtal zopet nova pota, nove misli za našo krščansko-socialno organizacijo. Članov je štela zveza v Ljubljani sami nad 4000, ki pa se vsi tudi živo zanimajo za Zvezino delovanje. Zveza dobi v Ljubljani svoj lastni dom. Nakupilo se je staro strelišče za 47.000 kron v ta namen. Poslopje se bo v toliko popravilo, da bo zadostovalo vsem potrebam Zvezinih prireditev. Iz podrobnih poročil o delovanju ljubljanske Zveze se razvidi, da je Zveza v vsakem oziru vstrajno gledala na svoj smoter: s pravo krščansko izobrazbo in organizacijo osrečiti slovensko ljudstvo.

S. K. S. Z. Seja odbora S. K. S. Z. je v četrtek dne 3. marca, ob petih popoldne. Odborniki se vabijo, da pridejo polnoštevilno.

* **Ptujski Ornig** se je v Gradcu v deželni zbornici javno in glasno sam pritoževal, da srednje in zgornještajerski poslanci cenijo naše zahteve kot zahteve nižje vrste, in sicer ob priliki, ko niso hoteli glasovati za zgradbo ene spodnještajerske železnice. To je najboljše opravičenje slovenske obstrukcije iz vrst očeta vseh štajercijancev, ptujskega župana Orniga. Vkljub temu si je drznil ta mož poslati na ptujski shod pismo, v katerem pravi, da so slovenski poslanci začeli obstrukcijo iz zgolj političnih vzrokov. Ali ste očka Ornig tako pozabljivi, da ne veste več, kako hudo ste sami obsodili svoje tovariše v Gradcu? Nadalje ali so železniške zadeve samo politični vzroki? Očka Ornig, več spomina, razsodnosti in resnicoljubja Vam želimo.

* **Deželna zbornica** v Gradcu je ravno tako slovenska, kakor nemška, ker smo tudi Slovenci štajerski deželani in davkoplačevalci. Nismo pa metle, hlapci ali sužnji Nemcev, zato ima Slovenec v deželni zbornici ravno toliko pravice, kakor Nemec, in istotako tudi slovenski jezik. Vsled tega tudi nemški poslanci nimajo pravice, odkloniti kakoga predloga, če se tudi utemeljuje v slovenskem jeziku. To je deželni jezik, in če ga kdo rabi, ne sme biti kaznovan. To naj bo posebno „štajercu“ povedano, ki boče svojim šnopsarskim čitateljem dokazati, da so Nemci storili prav, ako so dr. Benkoviču odklonili nek predlog, ki je utemeljeval v deželnem slovenskem jeziku.

* **Laži.** „Štajerc“ laže, in sicer prav debelo, kakor je za njegove od šnopsa in lumparije zabite čitatelje potrebno. 1. Pravi, da se Drava, Pesnica itd. ne bodo regulirale, ker so slovenski poslanci obstruirali. Ravno narobe, ljubi nemčurček! Ker Nemci niso hoteli dovoliti teh regulacij, so Slovenci obstruirali. Tudi uravnava rek je gospodarska, ne pa politična zadeva. 2. Brezobrestna posojila so Nemci očrtali že lansko leto, ko se o slovenski obstrukciji ni bilo ne duha ne sluha. Proračun za leto 1910 se je položil že meseca septembra 1909 na mizo deželnih poslancev, a tam ni že krajoearja več za brezobrestna posojila. Vsled tega je bila potrebna slovenska obstrukcija. Zraven pa so nam Nemci s tem požrli tudi državno podporo v znesku 200.000 kron. Za leto 1910 so nam torej Nemci samo pri vinogradih naredili škodo za približno pol milijona. To je vendar dovolj vzroka za obstrukcijo. 3. Nemška poslanca Einspinner in Franz sta strastno govorila za to, naj se kmetijska šola v St. Juriju ne otvori. Tega je „štajerca“ tako sram, da si tudi svojim čitateljem, ki mnogo prenesejo, ne upa povedati, in zato jim celo zadevo utaji. Sram ga bodi!

* **Pozor!** Nekaj novega nam obeta „štajerc“. V zadnji številki pravi, da bo prinašal redno slike, med drugimi tudi zločincev. Upamo, da bomo na ta način našli precejšnji del štajercijanske stranke v „štajercu“ naslikane. „Štajerc“ prinese torej kmalu slike Muršeca, Šegule, polenskega Ploja itd.

* **Zvišanje doklad** na direktne davke so zabranili letos naši deželni poslanci. Ohranili so na ta način nad milijon kron ljudskega denarja ljudstvu samemu. Tega pa nemškutarski listi ne upajo povedati svojim somišljenikom!

* **800.000 kron** se izda za deželne uradnike. Toda to so razven dveh sami Nemci! To je ljubezen deželne nemške večine do nas! In nemškutarji si uajo govoriti, kako lepo skrbje Nemci za nas!

* **Taki so liberalci!** Graški liberalni občinski svet je bil nedavno tako neverjetno predrzen, da je knezoškofjskemu ordinarijatu poslal glasom sklepa občinskega sveta dopis, v katerem od ordinarijata zahteva, naj v katekizmu črta v izpovednem formularju vprašanja, ki se tičejo šeste in devete božje zapovedi. V soboto je ordinarijat na ta nesramen dopis izborni odgovoril, da je Kristus za take reči postavil svojo cerkev, ne pa občinskih svetov, končno pa je katekizem odobren tudi od najvišje posvetne učne oblasti. Ordinarijat še omenja, da se vsak katoličan le more veseliti, ako ima v katekizmu, oziroma v spovednem formularju sredstvo, da izpoved ložje opravi. Ko se je ta dopis v soboto v občinskem svetu prebral, je županov namestnik Magg, velik svobodomiselnec, dejal, da kar se izpovedi tiče, je to stvar okusa, ker on in še mnogo tisoč kristjanov te potrebe ne občuti. Tako so nesramni liberalci povsod, koder imajo moč in besedo. Magg je tudi velik zagovornik liberalnih učiteljev in Svobodne šole. Taki kakor Magg bi bili tudi naši slovenski liberalci in napredni učitelji, če bi jih slovensko ljudstvo ne bilo v kot pognalo.

* **„Revček Andrejček“** na Dunaju. Slov. kat. izobraževalno društvo „Straža“ na Dunaju se čedalje lepše razvija. Število članov vedno raste, čemur se pa ni čuditi, ker jim nudi društvo vse, kar more